

tuomet bus aišku, kad mokinys pats priėmė sprendimą ir dabar gauna pelnytą pasekmę už savo netinkamą elgesį. Mokytojas turi būti tvirtas, bet pagarbus.

Įvykus atvejui, kurio metu mokinys galimai turėjo su savimi, platino ar vartojo narkotikus, kyla klausimas, kaip elgtis su tokiu mokiniu. Klasės auklėtojas gali padėti mokiniams išspręsti dalį problemų, o kai kurių ir išvengti. Akcentuojama, kad būtina formuoti požiūrį, jog mokinys pats renkasi, kaip elgtis. Jis pats, o ne

baudžiantis mokytojas ar Mokyklos direktorius atsako už jo elgesį. Pažeidęs drausmę ar netinkamai pasielgęs mokinys turi patirti pasekmes, t. y. jis turi žinoti, kas jo laukia. Vadinasi, kiekvienoje Mokykloje ir klasėje turi būti aiškios, išdiskutuotos ir visuotinai priimtos taisyklės su aiškia pasekmių sistema, kai jos yra pažeidžiamos. Paruoštų receptų nėra, kiekviena Mokykla ir klasė turi atsižvelgti į savo problemas ir specifiką.

Pagalbos priemonės jauniems asmenims, eksperimentuojantiems, nereguliariai vartojantiems psichoaktyviasias medžiagas

Pažymėtina, kad narkotinių medžiagų vartojimas gali būti kitų problemų simptomas, todėl Mokyklos turėtų būti pasirengusios įtraukti ar nukreipti mokinį į kitas tarnybas, kai reikia (detaliau skyriuje „Pagalbą teikiančios įstaigos ir organizacijos“). Svarbu, kad Mokyklos žinotų apie atitinkamas jaunimo ir šeimos pagalbos paslaugas, teikiamas jų vietovėje. Vaikams yra labai svarbus socialinių pedagoginių bei psichologinių pagalbos priemonių taikymas, kai yra nustatoma ar sužinoma, jog jie vartoja psichoaktyviasias medžiagas. Mokyklos darbuotojai turėtų informuoti vaiką, kur kreiptis pagalbos, bei domėtis, kaip jam toliau sekasi, siekiant išlaikyti palaikymą bei sklandesnį įsitraukimą į ugdymo procesą.

Jauniems asmenims, kurie eksperimentuoja/nereguliariai vartoja alkoholį ir narkotikus, bet dar nėra nuo jų priklausomi, netinka bendrosios prevencijos metodai, kadangi jie dar neturi ilgos psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo patirties sukeltų pasekmių. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos priemonės turėtų būti planuojamos ir vykdomos atsižvelgiant, įvertinant tikslinių grupių poreikius. AI programa, kaip viena iš tikslinės prevencijos priemonių, skirta 14–21 m. jaunuoliams, eksperimentuojantiems ar nereguliariai vartojantiems alkoholį ir / ar narkotikus. Šios programos tikslas – motyvuoti jauną žmogų

keisti savo elgesį, paskatinti suabejoti jau turimomis žiniomis, susijusiomis su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu, žala bei pasekmėmis (6 lentelė). Jaunuoliams yra suteikiama galimybė būti išklausytiems, suprastiems, diskutuoti bendraamžių rate, suaugusiajam koordinuojant šią veiklą. Akcentuotina, kad šios programos principai yra:

- ▲ nemoralizuojantis, negąsdinantis ir nesmerkiantis požiūris;
- ▲ kritinio mąstymo ugdymas, skatinant atsisakyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo;
- ▲ interaktyvūs metodai bendraamžių grupėje;
- ▲ atvira erdvė kalbėtis, rasti atsakymus ir stiprinti motyvaciją pokyčiams.

Programą sudaro trys dalys: pradinis pokalbis, kuris yra skirtas kontaktui užmegzti, 8 val. praktiniai užsiėmimai aktyviai veiklai, diskusijoms, patirčių pasidalijimui bei refleksijoms ir baigiamasis pokalbis. Dalyvavimas šioje programoje gali būti savanoriškas bei įpareigojantis (kaip administracinio poveikio ar vaiko minimalios priežiūros priemonė). 2018 m. sausio 18 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-60/V-39 patvirtintas Ankstyvosios intervencijos programos vykdymo tvarkos aprašas. Šio

6 lentelė. Ankstyvosios intervencijos bruožai

Ankstyvosios intervencijos bruožai			
Skirta jauniems žmonėms, kurie iki tol nesikreipė pagalbos	Orientuota į asmens elgesio pokyčius, todėl jos tikslas – sustiprinti asmens motyvaciją keistis	Ugdo gebėjimą suvokti riziką, todėl padeda keisti požiūrį į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą	Padeda asmenims netapti priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų, ieškoti pagalbos ir ją gauti

teisės akto pagrindu reglamentuota savivaldybių Visuomenės sveikatos biurų kartu su pedagoginėmis psichologinėmis ar švietimo pagalbos tarnybomis bendra veikla organizuojant ir teikiant pagalbą eksperimentuojantiems, nereguliariai vartojantiems alkoholi ar narkotikus jauniems asmenims. Teisės aktą galima rasti čia (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/28dcd7c100e611e8a2469c61d7bb0a92/asr>). Programos dalyvių registraciją miestuose vykdo Visuomenės sveikatos biurai. Šios rizikos grupės, kuriai skirtos AI paslaugos, jaunuoliai yra mokyklinio amžiaus, todėl, palyginti su kitomis institucijomis, Mokykloms tenka itin svarbus vaidmuo, nes jose dirbantys specialistai gali identifikuoti į probleminį vartojimą linkusius mokinius ankstyvoje stadijoje ir padėti švietimo, socialines ar sveikatos priežiūros paslaugas teikti tiems mokiniams, kurie turi problemų dėl piktnaudžiavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis. Labai svarbus AI programos žinomumo didinimas, prie kurio prisidėti gali kiekvienas Mokyklos bendruomenės narys, inicijuodamas ir organizuodamas informacinės medžiagos (lankstinukų apie Ankstyvosios intervencijos pagalbos teikėjus savivaldybėje), vaizdo klipų, reklaminių skydelių apie AI programą viešininimą mokinių tėvams, patiems mokiniams.

Mokyklos socialiniam pedagogui, psichologui, klases auklėtojams tikslinga turėti detalią informaciją apie jų savivaldybėje už AI programos įgyvendinimą atsakingus specialistus, kurie:

- ▲ vykdo dalyvių registraciją į AI programą ir grupių sudarymą;
- ▲ veda grupinius užsiėmimus jaunuoliams pagal AI programą;
- ▲ vykdo AI programos stebėseną.

2020 m. duomenimis, net 80 proc. jaunuolių į AI programą atėjo savanoriškai ir tai leidžia daryti prielaidą, kad jaunuoliai nebijo kreiptis patys būtent dėl AI programos patrauklumo, nemoralizuojančio ir nesmerkiančio požiūrio į jauną asmenį. Daugiau nei 80 proc. jaunuolių (2019–2021 m.) teigė įgiję žinių apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo neigiamas pasekmes ir riziką bei daugiau nei 70 proc. (2019–2021 m.) jaunuolių po AI programos baigimo ketino vartoti mažiau alkoholio ar narkotikų. Didžioji dalis AI programos dalyvių teigė žinantys, kur kreiptis pagalbos. Džiugi na ir tai, kad AI pagalbos prieinamumas šalies mastu auga ir kiekvienais metais vis daugiau savivaldybių įsitraukia į AI programos vykdymą.

Tinkamas Mokyklos bendruomenės informavimas siekiant prevencijos kokybės užtikrinimo Mokyklose

Įgyvendinant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją Mokyklose, labai svarbu tinkamai informuoti mokinius, jų tėvus, mokytojus ir kitus specialistus, dirbančius Mokykloje, apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją. Atsižvelgiant į tai, keli svarbūs principai gali padėti siekiant geriausio rezultato:

- ▲ Informaciją apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją mokytojams ir tėvams skelbti ne tik Mokyklos stenduose, bet pagal galimybes pasidalinti aktualia informacine medžiaga, metodiniais leidiniais ir Mokyklos elektroniniame dienyne.
- ▲ Informaciją mokiniams teikti jaunimui patrauklia forma: tai gali būti atmintinė, knygos skirtukas, kalendorius, lipdukai, ženklukai, Mokyklos internetinio puslapio naudingų nuorodų mokiniams skyrelis ar informacijos skelbimas Mokyklos socialiniuose tinkluose.
- ▲ Mokykloje skelbti ir tėvus supažindinti su informacija, kur galima kreiptis pagalbos, jeigu vaikas vartoja psichoaktyvias medžiagas. Kiekvienų

mokslo metų pradžioje peržiūrėti, ar nepasikeitę organizacijų ir pagalbos tarnybų telefonai, asmenų, atsakingų už prevencinę veiklą, kontaktiniai duomenys.

- ▲ Papildyti Mokykloje esančius stendus nauja aktualia Mokyklos bendruomenei informacija ir atsiradusiomis naujomis galimybėmis mokytis, leisti laisvalaikį – savanorystės galimybėmis, popamokine veikla, neformalioju ugdymu ir pan.
- ▲ Viešinti psichikos sveikatos interneto svetainę www.pagalbasau.lt, kurioje pateikiama visa aktuali ir patikima informacija tiek tėvams, tiek paaugliams apie emocinę sveikatą, problemas ir prieinamas pagalbos galimybes. Svetainės skiltyje apie priklausomybes skelbiama aktuali informacija apie alkoholio, rūkymo, narkotinių medžiagų ir kt. priklausomybes: <https://pagalbasau.lt/jaunimui/priklausomybes/>.

**pagalba
sau**
EMOCINĖS SVEIKATOS LINK

- ▲ Informuoti apie gydymo, psichologinės ir socialinės pagalbos asmenims, vartojantiems psichoaktyviasias medžiagas, galimybes konkrečioje savivaldybėje bei pagalbą vaikams ir jaunimui (informaciją, kur kreiptis pagalbos, jeigu vaikas vartoja psichoaktyviasias medžiagas, rasite Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento (toliau – Departamentas) interneto svetinėje www.ntakd.lrv.lt nuoroda: <https://ntakd.lrv.lt/lt/reabilitacija/kur-kreiptis-pagalbos-jeigu-vaikas-vartoja-psichoaktyviasias-medziagas>).
- ▲ Viešinti interneto svetaines psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijai vykdyti trims tikslinėms grupėms: jaunimui www.askritiskas.lt, tėvams www.kaveikiavaikai.lt bei metantiems rūkyti www.nerukysiu.lt.

Reikia atminti, kad Mokykloje vykdoma psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija bus veiksminga tik tuomet, kai jos idėjas palaikys visa Mokyklos bei vietos bendruomenė. Būtina prisiminti, kad neveiksmingomis laikomos priemonės, išimtinai sutelktos į informavimą, gąsdinimą, buvusių vartotojų dalijimąsi asmenine patirtimi, įvairios „šoko“ taktikos. Būtent veiksminga ir etiška prevencija, ne taip kaip triukšmingas aktyvizmas, dažnai yra nepastebima, integruota į švietimo ir neformalaus ugdymo bei darbo su jaunimu programas, kasdien kuriant saugią jaunimui aplinką, kurioje jie gali saugiai augti ir tobulėti.

[nerūkyšiu.lt](http://nerukysiu.lt)

Pagalbą teikiančios įstaigos ir organizacijos

Informacija apie prevencijos, intervencijos, gydymo ir psichologinės bei socialinės reabilitacijos paslaugas vaikams, vartojantiems psichoaktyvias medžiagas, Lietuvoje:

- ▲ Paslaugas vaikams, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, teikia biudžetinės ir viešosios asmens sveikatos priežiūros įstaigos Lietuvoje.
- ▲ Būtinoji (skubi) pagalba asmenims (tarp jų ir vaikams) apsinuodijus psichoaktyviosiomis medžiagomis teikiama asmens sveikatos priežiūros įstaigose esančiuose reanimacijos skyriuose ir/ar toksikologijos skyriuose.
- ▲ Konsultacijos visą parą teikiamos Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos Farmakologinio budrumo ir apsinuodijimų skyriuje (tel. (8-5) 236 20 52).
- ▲ Ambulatorinės paslaugos asmenims (tarp jų ir vaikams) dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant psichoaktyvias medžiagas teikiamos psichikos sveikatos centruose bei Respublikinio priklausomybės ligų centro filialuose. Juose dirbančios specialistų komandos organizuoja psichikos sveikatos priežiūrą ir socialines paslaugas.
- ▲ Respublikiniame priklausomybės ligų centre paslaugos, teikiamos nepilnamečiams, yra nemokamos ir teikiamos neatskleidžiant asmens tapatybės. Į vaikų ir paauglių psichiatro konsultaciją gali patys registruotis paaugliai nuo 16 m. Jaunesni nei 16 m. registruojami ir laukiami atvykstant su tėvais.
- ▲ Socialinę ir psichologinę pagalbą vaikams, vartojantiems psichoaktyvias medžiagas, teikia savivaldybių pedagoginėse psichologinėse tarnybose dirbantys specialistai, švietimo ir globos įstaigose dirbantys socialiniai pedagogai, psichologai, visuomenės sveikatos specialistai.

Informaciją, kur kreiptis pagalbos, jeigu vaikas vartoja psichoaktyvias medžiagas, rasite Departamento interneto svetinėje www.ntakd.lrv.lt nuoroda: <https://ntakd.lrv.lt/lt/reabilitacija/kur-kreiptis-pagalbos-jeigu-vaikas-vartoja-psichoaktyvias-medziagas>.

Rekomenduojama mokslu pagrįsta prevencija ir gydymo metodai:

1. **Ankstyvosios intervencijos programa.** Savivaldybių visuomenės sveikatos biuruose yra vykdoma Ankstyvosios intervencijos programa, kuri apibrėžiama kaip socialinių pedagoginių bei psichologinių pagalbos priemonių taikymas eksperimentuojantiems ar nereguliariai vartojantiems psichoaktyvias medžiagas (išskyrus tabaką) jaunuoliams nuo 14 iki 21 m. Dėl dalyvavimo Ankstyvosios intervencijos programoje prašome kreiptis į savivaldybės, kurioje gyvenate, visuomenės sveikatos biurą.
2. Ambulatorinis ir/ar stacionarinis gydymas skirtas asmenims, **kuriems diagnozuojamas žalingas vartojimas ar priklausomybės sindromas.** Lietuvoje žalingo vartojimo ar priklausomybės sindromo gydymas yra organizuojamas pirminiame asmens sveikatos priežiūros lygyje (Psichikos sveikatos centruose) ir antriniame asmens sveikatos lygyje (priklausomybės ligų centre, psichiatrinėse ligoninėse):
  - a. **Pirminio lygio paslaugos.** Psichikos sveikatos centre teikiamos pirminio lygio paslaugos, kurios nereikalauja gydytojo siuntimo; pridėdame Psichikos sveikatos centrų žemėlapij: <https://pagalbasau.lt/pagalbos-zemelapis/>
  - b. **Antrinio lygio paslaugos,** kurioms yra reikalingas gydytojo siuntimas:
    - i. Respublikinio priklausomybės ligų centro teikiamos gydymo ir reabilitacijos paslaugos: <https://www.rplc.lt/paslaugos/>;
    - ii. Psichiatrijos ligoninėse teikiamos paslaugos.

Respublikinio priklausomybės ligų centro filialuose teikiamos šios paslaugos vaikams ir paaugliams:

1. Vilniaus filiale: konsultacijos tėvams, vaikų ir paauglių psichiatro konsultacija, vaikų ir jaunimo reabilitacija (paslauga gali būti teikiama ambulatoriškai (dienos stacionaras) arba, jaunuoliui pageidaujant, suteikiama galimybė gauti ją stacionare);
2. Kauno filiale: konsultacijos tėvams, vaikų ir paauglių psichiatro konsultacija, vaikų ir jaunimo reabilitacija;
3. Klaipėdos filiale: konsultacijos tėvams, vaikų ir paauglių psichiatro konsultacija, vaikų ir jaunimo reabilitacija (teikiamos dienos stacionaro paslaugos).

Pagalba jaunimui telefonu ir internetu

Linijos pavadinimas	Telefono numeris	Darbo laikas	Kam skirta
Jaunimo linija www.jaunimolinija.lt	8 800 28888	I–VII visą parą	JAUNIMUI Paramą teikia savanoriai
Vaikų linija www.vaikulinja.lt	116111	I–VII 11–23 val.	VAIKAMS Paramą teikia savanoriai
Pagalbos vaikams linija www.pagalbavaikams.lt	116111	I–V 11–19 val.	VAIKAMS IR TĖVAMS, PATIRIANTIEMS IŠŠŪKIŲ Paramą teikia savanoriai
Linija „Doverija“	8 800 77277	II–VI 16–20 val.	JAUNIMUI RUSŲ KALBA Paramą teikia savanoriai mokiniai

Savivaldybėse organizuojamos nemokamos psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugos:

- streso valdymo praktiniai užsiėmimai;
- emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai;
- savitarpio pagalbos grupės;
- psichologinės konsultacijos asmenų grupėms;
- kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai;
- anoniminės individualios psichologo konsultacijos (iki 5 vienam asmeniui).

Vykdomos individualios ir grupinės (ne daugiau kaip 10 asmenų) konsultacijos gyventojų psichologinei gerovei ir psichikos sveikatai stiprinti. Paslaugos gali būti teikiamos vaikams bei suaugusiesiems. Teikiant paslaugas vaikui iki 16 metų, būtinas rašytinis vieno iš jo tėvų ar globėjo sutikimas.

Paslaugas teikia savivaldybių visuomenės sveikatos biurai:

Nr.	Pavadinimas, internetinis puslapis	Kontaktai (tel. ir el. p.)	Teikiamos psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugos
1	Akmenės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.akmenesrvsb.lt/	8 425 37539 info@akmenesvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
2	Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.alytausvsb.lt/	8 315 51653 biuras@alytausvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
3	Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.alytausrajonovsb.lt/	8 315 21438 info@alytausrajonovsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
4	Anykščių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://anyksciuvsb.lt/	370 640 47123 vsbiuras.anyksčiai@gmail.com	Individualios konsultacijos
5	Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.birzuvsb.lt/	8 450 31007 8 450 59160 birzusveikata@gmail.com	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai
6	Druskininkų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.druskininkuvsb.lt/	8 313 51057 vsb@druskininkai.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
7	Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.elektrenuvsb.lt/	8 600 78163 vsb@elektrenai.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
8	Ignalinos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.ignalinosvsb.lt/	8 386 52338 sveikatos.biuras@ignalina.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
9	Jonavos rajono visuomenės sveikatos biuras https://jonavavsb.lt/	8 349 31064 8 675 19750 info@jonavavsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos

10	Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://vsbjoniskis.lt/	8 426 60537 joniskis.sveikata@gmail.com	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai
11	Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.jurbarkovsb.lt/	8 447 51661 info@jurbarkovsb.lt	Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai
12	Kaišiadorių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.kaisiadorysvsb.lt/	8 346 51502 kaisiadoriubiuras@gmail.com	Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
13	Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.kaunovsb.lt/	8 374 54717 8 677 86682 administracija@kaunovsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
14	Kauno rajono visuomenės sveikatos biuras https://kaunorvsb.lt/	8 372 09390; info@kaunorvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
15	Kazlų Rūdos savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://krvsb.lt/	8-665 01511 info@krvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
16	Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://kedainiuvsb.lt/	8 347 57186 8 685 77209 kedainiai.biuras@yahoo.com	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Savitarpio pagalbos grupės. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
17	Kelmės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://vsb.kelme.lt/	8 427 52239 sveikatos.biuras@kelme.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
18	Klaipėdos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.sveikatosbiuras.lt/	8 463 11971 info@sveikatosbiuras.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Individualios konsultacijos
19	Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://visuomenessveikata.lt/	8 464 53754 info@visuomenessveikata.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Savitarpio pagalbos grupės
20	Kretingos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.kretingosvsb.lt/	8 672 30692 info@kretingosvsb.lt	Individualios konsultacijos. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Streso valdymo praktiniai užsiėmimai

21	Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.lazdijuvsbiuras.lt/	8 318 52075 vsbiuras@lazdijai.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
22	Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.marijampolesvsb.lt/	8 343 59213 info@marijampolesvsb.lt	Individualios konsultacijos. Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai
23	Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://mazeikiuvsb.lt/	8 443 41449 mazeikiuvsb@gmail.com	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
24	Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.pakruojovsb.lt/	8 421 55092 8 617 98807 vsb.pakruojis@gmail.com	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Savitarpio pagalbos grupės. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
25	Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.palangosvsb.lt/	8 663 61420 info@palangosvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
26	Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.panevezysvsb.lt/	8 454 67506 8 454 63281 info@panevezysvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
27	Panevėžio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://paneveziorsvb.lt/	8 454 33093 vsb@panrs.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
28	Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://pasvaliovsb.lt/	8 451 20130 8 451 20131 vsbiuras@gmail.com	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
29	Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://plungesvsb.lt/	8 448 52034 vsbiuras@plunge.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos

30	Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.vsbprienai.lt/	8 678 79995 prienai.vs.biuras@gmail.com	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
31	Radviliškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.radviliskisvsb.lt/	8 422 56251 radviliskis@radviliskisvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
32	Raseinių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.raseiniuvsb.lt/	8 428 70723 sveikatosbiuras@raseiniai.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai
33	Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://rsveikata.lt/	8 458 52055 info@rsveikata.lt	Individualios konsultacijos. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Savitarpio pagalbos grupės. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Streso valdymo praktiniai užsiėmimai
34	Šakių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.sakiaivsb.lt/	8 345 52345 info@sakiaivsb.lt	Individualios konsultacijos. Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms
35	Šalčininkų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://svsb.lt/	8 640 65290 biuras@svsb.lt	Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Individualios konsultacijos
36	Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.sveikatos-biuras.lt/	8 414 37474 biuras@sveikatos-biuras.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
37	Šiaulių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://siauliurvsb.lt/	8 683 27615 vsb.siauliuraj@gmail.com	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
38	Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.silalesvsb.lt/	8 449 46765 8 687 74779 sveikatos.biuras@gmail.com	Individualios konsultacijos. Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai
39	Šilutės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.silutessveikata.lt/	8 441 52217 info@silutessveikata.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos;

40	Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.svencioniuvsb.lt/	8 387 20608 svencionys.sveikata@gmail.com	Individualios konsultacijos. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Streso valdymo praktiniai užsiėmimai
41	Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.tauragesvsb.lt/	8 686 54112 info@tauragesvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
42	Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.telsiurvsb.lt/	8 444 60155 info@telsiurvsb.lt	Individualios konsultacijos. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Savitarpio pagalbos grupės. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Streso valdymo praktiniai užsiėmimai
43	Trakų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.trakuvsb.lt/	8 654 59879 sveikatosbiuras@trakai.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Individualios konsultacijos
44	Ukmergės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://ukmergesvsb.lt/	8 340 46526 8 673 84973 sveikatosbiuras@ukmergesvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
45	Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras http://www.utenavsb.lt/	8 389 51867 info@utenavsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
46	Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.varenosvsb.lt/	8 310 52839 sveikatos.biuras@varena.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos
47	Vilkaviškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://vilkaviskiovsb.lt/	8 342 31058 info@vilkaviskiovsb.lt	Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Individualios konsultacijos. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai. Streso valdymo praktiniai užsiėmimai
48	Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras https://www.vilniussveikiau.lt/	8 527 11244 info@vvsb.lt	Streso valdymo praktiniai užsiėmimai. Emocijų atpažinimo ir išraiškos, konfliktų valdymo praktiniai užsiėmimai. Savitarpio pagalbos grupės. Psichologinės konsultacijos asmenų grupėms. Individualios konsultacijos. Kiti psichologinę gerovę ir (ar) psichikos sveikatą stiprinantys praktiniai užsiėmimai

Literatūra

1. Unifikuotas mokyklos bendruomenių psichosocialinio konsultavimo modelis. Vilniaus pedagoginė psichologinė tarnyba. Vilnius, 2005.
2. School-based education for drug abuse prevention. United Nations Office on Drug and Crime. Vienna, 2004.
3. Metodinės rekomendacijos. Mokytojo knyga alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programai įgyvendinti. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Ugdymo plėtros centras, 2006.
4. Europos prevencijos mokymo programa. Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras, 2019.
5. Goštautaitė Midttun N. Veiksmingos ir neveiksmingos psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos priemonės, 2020. Prieiga per internetą: https://www.hi.lt/uploads/pdf/mokymai/EVIPNET%202020-11/11_19_20/Veiksmin_neveiksm_%20prevencija.pdf
6. Pivorienė, R. V., Sturlienė, N. (2005). Mūsų klasė: knyga klasės auklėtojai. Vilnius.
7. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas.
8. Rupšienė L, Saveljeva R, Šutinienė I, ESPAD – 2019 Alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas Lietuvoje, Tyrimo ataskaita, 2020.
9. Europos psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kokybės standartai. Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, 2013.
10. Vaikai seka tėvų pavyzdžiu. Informacinis leidinys tėvams apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, 2015.
11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 437 „Dėl Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos įsakymas Nr. V-1035/ISAK-2680 „Dėl Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“.
13. Švietimo įstaigų vaidmuo vykdant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ankstyvąją intervenciją. Metodinės rekomendacijos. Higienos institutas, 2018.
14. Schools and drugs: health and social responses. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. 2022. Prieiga per internetą: https://www.emcdda.europa.eu/publications/mini-guides/schools-and-drugs-health-and-social-responses_en
15. Mano vaikas vartoja. Pagalba sau – Emocinės sveikatos link. Prieiga per internetą: <https://pagalbasau.lt/priklausomybes/priklausomybe-nuo-alkoholio/mano-vaikas-vartoja/>
16. Vaikai seka tėvų pavyzdžiu. Informacinis leidinys tėvams apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir azartinių lošimų prevenciją. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, 2017.
17. Sveikatos priežiūrą mokyklose vykdančių visuomenės sveikatos specialistų funkcijų, vykdomų pagal visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašą, metodinės rekomendacijos, MB Audito projektai, 2020.
18. Psichoaktyviosios medžiagos: tendencijos ir pokyčiai 2022. Metinis pranešimas. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, 2022.
19. Valantieji S. ir kt. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa mokinių tėvams: metodinės rekomendacijos mokyklų ir globos įstaigų vadovams, pedagogams, specialistams. Vilnius, 2018.
20. National Institute on Drug Abuse (NIDA). What is drug addiction?, 2020. Prieiga per internetą: <https://nida.nih.gov/publications/drugs-brains-behavior-science-addiction/drug-misuse-addiction>

21. World health organisation. No level of alcohol consumption is safe for our health, 2023. Prieiga per internetą: <https://www.who.int/europe/news/item/28-12-2022-no-level-of-alcohol-consumption-is-safe-for-our-health>
22. Benjamin O Anderson et al. Health and cancer risks associated with low levels of alcohol consumption. The Lancet Public Health, 2023.
23. World health organisation. Alcohol and cancer in the who european region. An appeal for better prevention, 2020. Prieiga per internetą: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/336595/WHO-EURO-2020-1435-41185-56004-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
24. World health organisation. Tobacco: E-cigarettes, 2022. Prieiga per internetą: <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/tobacco-e-cigarettes>
25. United Nations Office on Drugs and Crime. Peer to peer. Using peer to peer strategies for drug abuse prevention, 2003. Prieiga per internetą: https://www.unodc.org/pdf/youthnet/handbook_peer_english.pdf
26. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos įsakymas Nr. V-1268/ 1122070ISAK00V-1268 „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniam“.

